

C.U.SHAH UNIVERSITY

WADHWAN CITY

University (Winter) Examination -2013

Course Name :B.Ed Semester-I

Subject Name: -Expanding Horizons of Education in India

Duration :- 2:30 Hours

Date : 04/12/2013

Instructions:-

- (1) Attempt all Questions of both sections in same answer book / Supplementary.
- (2) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (3) Instructions written on main answer Book are strictly to be obeyed.
- (4) Draw neat diagrams & figures (If necessary) at right places.
- (5) Assume suitable & Perfect data if needed.

વિભાગ-૧

પ્રશ્ન : ૧ નીચે આપેલ તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. (૧૦)

- (૧) WWW નો અર્થ શું થાય છે ?
- (૨) ક્રિયાત્મક સંશોધનના પ્રણેતા કોણ હતા ?
- (૩) યુનિવર્સિટી શિક્ષણપંચનો સમયગાળો કયો હતો ?
- (૪) માધ્યમિક શિક્ષણપંચના પ્રથમ અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
- (૫) શિક્ષક પ્રતિબદ્ધતાના કોઈપણ બે ક્ષેત્રોના નામ આપો.
- (૬) વિષયાભિમુખ કૌશલ્ય દરમિયાન કેવી પ્રયુક્તિઓ વાપરી શકાય ?
- (૭) હસ્તાક્ષરોની સુવાચ્યતા સંદર્ભે કઈ કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો.
- (૮) માધ્યમિક શાળાઓના શિક્ષકોને તાલીમ આપતી સર્વપ્રથમ સંસ્થા ક્યાં શરૂ થઈ હતી ?
- (૯) 'તમારો ઉત્તર સાચો નથી' - આ વિધાનમાં ક્યા પ્રકારના સુદૃઢકનો ઉપયોગ થયો છે ?
- (૧૦) ઈ. સ. ૧૯૮૬ની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિની ખામીઓ દૂર કરવા કઈ સમિતિ રચવામાં આવી હતી ?

પ્રશ્ન : ૨ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર બે કે ત્રણ વાક્યમાં આપો. (૦૮)

- (૧) માર્ઈકોટીચિંગની મુખ્ય બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (૨) ખુલ્લી વિદ્યાપીઠનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરતી ચાર બાબત લખો.
- (૩) શિક્ષક તરીકે વર્ગખંડના શિક્ષણકાર્યમાં કમ્પ્યુટરના ચાર ઉપયોગ જણાવો.
- (૪) ઈ. સ. ૧૯૮૬ની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિની જરૂરિયાતના મુખ્ય બે કારણ જણાવો.
- (૫) મા-બાપ કે વાલી સાથેનું કાર્યકૌશલ્ય શિક્ષકને કઈ પ્રવૃત્તિઓનું સૂચન કરે છે ?

પ્રશ્ન : ૩ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૦)

- (૧) તક્ષશિલા વિદ્યાપીઠ અંગે ટૂંકનોંધ લખો.
- (૨) પૂર્વસેવાકાલીન તાલીમી કાર્યક્રમોની ટૂંકમાં યાદી આપો.
- (૩) MS Word અને MS Excel જેવા પ્રોગ્રામની શિક્ષણક્ષેત્રે શું ઉપયોગિતા છે ?

- પ્રશ્ન : ૪ નીચે આપેલ પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૭)
- (૧) સેવાકાલીન તાલીમ કાર્યક્રમોની સમસ્યાઓ જણાવી તેને દૂર કરવાના ઉપાયો સૂચવો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન : ૧ નીચે આપેલ તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. (૧૦)

- (૧) બહુલક શોધવાનું સૂત્ર લખો.
(૨) NCTE નું પૂરું નામ જણાવો.
(૩) મધ્યવર્તી સ્થિતિ દર્શાવતા માપ કયા કયા છે ?
(૪) પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્યના મુખ્ય ઘટકોના નામ આપો.
(૫) શિક્ષણ સજ્જતા માટેના મુખ્ય કેટલા કાર્યકૌશલ્યો છે ?
(૬) આઝાદી પૂર્વેના શિક્ષણપંચો પૈકી કોઈપણ એકનું નામ આપો.
(૭) પ્રાચીનકાળની વિદ્યાપીઠો પૈકી કઈ વિદ્યાપીઠ ગુજરાતમાં આવેલી છે ?
(૮) ગુજરાતમાં ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીની સ્થાપના ક્યારે અને ક્યાં થઈ ?
(૯) આગમન-નિગમન અભિગમ કયું કૌશલ્ય હસ્તગત કરવામાં ખૂબ જ મહત્ત્વની કડી સમાન છે ?
(૧૦) 'ક્રિયાત્મક સંશોધન એ કેળવણીક્ષેત્રની નાની સિંચાઈ યોજના છે.' આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?

- પ્રશ્ન : ૨ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર બે કે ત્રણ વાક્યમાં આપો. (૦૮)

- (૧) સિમ્યુલેશનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
(૨) ઉદાહરણ કૌશલ્યના ઘટકોના નામ જણાવો.
(૩) ક્રિયાત્મક સંશોધનની મુખ્ય બે મર્યાદાઓ જણાવો.
(૪) પ્રો. રામમૂર્તિ સમિતિની મુખ્ય બે ભલામણો જણાવો.
(૫) 20, 14, 8, 22, 30, 28 આપેલ પ્રાપ્તાંકોની સરાસરી અને મધ્યસ્થ શોધો.

- પ્રશ્ન : ૩ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૦)

- (૧) શિક્ષકનું વર્ગકાર્ય કૌશલ્ય શિક્ષણ સજ્જતાના સંદર્ભે વર્ણવો.
(૨) ઈન્દીરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટીનો પરિચય કાર્યપ્રણાલિ સાથે આપો.
(૩) 24, 11, 13, 18, 15, 19, 25, 15 આપેલ પ્રાપ્તાંકોના મધ્યસ્થ અને પ્રમાણ વિચલન શોધો.

- પ્રશ્ન : ૪ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૭)

- (૧) ક્રિયાત્મક સંશોધનનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો જણાવો. શિક્ષણક્ષેત્રે તેની અગત્ય શું છે?
(૨) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનનો અર્થ આપી સોપાનો જણાવો. સારા શિક્ષકના ઘડતરમાં સૂક્ષ્મઅધ્યાપનનું શું મહત્ત્વ છે ?

*****4*****

3/2

